

● Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety upamiętniające 450 lat Poczty Polskiej:

w dniu **19 listopada 2008 r.**

o nominale:

200 zł wykonaną stemplem lustrzanym w złocie,
10 zł wykonaną stemplem lustrzanym w srebrze,

w dniu **17 listopada 2008 r.**

o nominale:

2 zł wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych w Polsce.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu
NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję zarówno do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania
zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także
dwuzłotowe monety okolicznościowe
powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP
są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

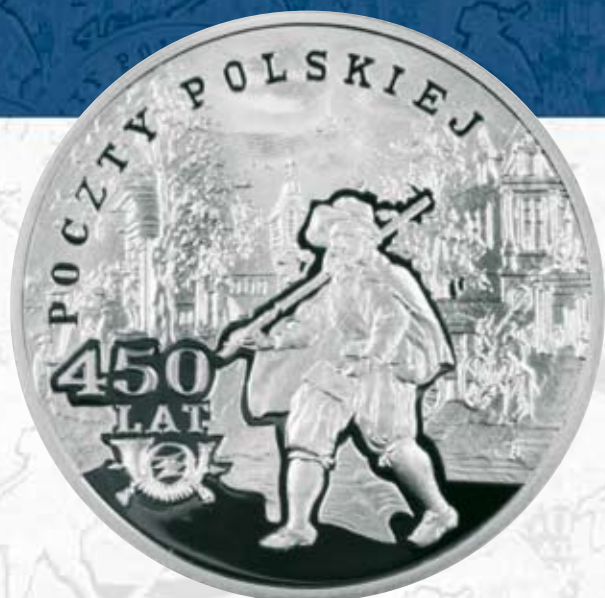
NBP

Narodowy Bank Polski

monety

MONETY EMISJI 2008 MONETY EMISJI 2008

Informacje o planie emisji
oraz sposobie nabycia monet na stronach:

www.nbp.pl
www.numizmatyka.nbportal.pl

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej SA w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

450 lat
Poczty Polskiej

450 lat Poczty Polskiej

● 450 lat temu, 18 października 1558 r. król Zygmunt August wydał uniwersał w sprawie poczty. Data ta uważana jest za początek Poczty Polskiej.

● Król wydał tzw. *Przywilej dla Prospera Prowany* w sprawie poczty, w którym czytamy: *że my, dla naszej i poddanych naszych wygody, abysmy i my i oni z większą wygodą mogli przesyłać listy do Włoch jako też inne sprawy tam załatwiać ustanawiamy tak zwaną pocztę, czyli konie rozstawne z Krakowa do Wenecji, która to (poczta) będzie utrzymywana nieprzerwanie we wszystkich porach roku i pojedynczych dniach.*

● To pierwsze regularne połączenie pocztowe biegło z Krakowa do Wenecji poprzez Wiedeń i Graz; list szedł 9 dni. Kilka lat później ustanowiono połączenie pocztowe pomiędzy Krakowem a Wilnem.

● Organizatorem królewskiej poczty w Polsce był Włoch Prosper Prowana, zaś po nim Sebastian Montelupi. Dwaj polscy królowie znacząco wpłynęli na rozwój poczty. Pierwszy to Stefan Batory, który w 1583 r. pierwszy na świecie ujednolicił taryfę listową, ustanawiając opłatę 4 grosze za łut, bez względu na odległość.

Drugi to król Stanisław August Poniatowski, który u schyłku I Rzeczypospolitej wprowadził przepisy dotyczące przestrzegania tajemnicy korespondencji oraz stemple, tzw. inicjałowe, będące prototypami znaczków pocztowych. W okresie tym zwiększyła się znacznie ilość połączeń pocztowych, wprowadzono jednolite umundurowanie dla pracowników pocztowych oraz oznaczenia urzędów. Wiek XVIII to wiek podróży, stąd poczta czasów stanisławowskich oferowała takie usługi, jak eksprespoczty z możliwością wynajęcia pojazdu, nadzwyczajne poczty listowe oraz tzw. sztafety. Podczas zaborów poczta funkcjonowała w obrębie państw zaborczych. Ograniczona autonomia utworzonego w 1807 r. Księstwa Warszawskiego i w 1815 r. Królestwa Polskiego pozwoliła na rozwój poczty, do usług dotychczas świadczonych dołączyła prenumerata gazet i bezgotówkowy obrót pieniężny, a przewozy osobowe znacznie się zwiększyły. W 1860 r. wprowadzono do obiegu pierwszy polski znaczek pocztowy wzorowany na markach rosyjskich z napisem w języku polskim „za łót kop. 10”.

● W II połowie XIX wieku uruchomiono na ziemiach polskich telegraf elektromagnetyczny Morse'a, w 1881 r. Towarzystwo Bella ustanowiło w Warszawie pierwszą sieć telefoniczną.

● Odbudowa Poczty Polskiej nastąpiła dopiero po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. W czasach II Rzeczypospolitej, po scaleniu ziem trzech zaborów, zunifikowaniu znamion pocztowych, takich jak skrzynki, szyldy i stemple pocztowe, poczta wstąpiła na drogę szybkiego rozwoju. W 1919 r. Polska stała się członkiem Światowego Związku Pocztowego i Międzynarodowego Związku Telegraficznego. 22 marca 1928 r. utworzono państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”. W latach 30. zwiększono zakres usług, usprawniono transport pocztowy, nastąpił szybki rozwój telegrafii i telefonii.

● Tuż po zakończeniu działań wojennych przystąpiono do odbudowy poczty, reaktywowano przedsiębiorstwo państwowe „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, które działało do 1992 r., kiedy to nastąpił podział na przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska oraz Telekomunikację Polską spółkę akcyjną Skarbu Państwa.

Jadwiga Bartkow-Domagała
Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu

MONETY EMISJI 2008 MONETY EMISJI 2008 MONETY EMISJI 2008 MONETY EMISJI 2008 MONETY EMISJI 2008 MONETY EMISJI 2008 MONETY EMISJI 2008

N O M I N A Ł 2 0 0 Z Ł

metal **Au 900/1000** ■ stempel **lustrzany** ■ średnica **27,00 mm**
masa **15,50 g** ■ wielkość emisji (nakład) **11.000 szt.**

AWERS: Z prawej strony u dołu wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej na tle fragmentu znaczka pocztowego. W środku stylizowany znaczek pocztowy z fragmentem wizerunku akwareli przedstawiającej zmianę koni na stacji pocztowej. U dołu z lewej strony napis: 200/ZŁ. Z lewej strony i u góry półkołem napis RZECZPOSPOLITA POLSKA. Z prawej strony pionowo oznaczenie roku emisji: 2008. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: W środku stylizowany wizerunek znajdującego się na moście gońca pocztowego z XIX wieku na koniu. Pod nim stylizowany wizerunek herbu Rzeczypospolitej z czasów króla Zygmunta Augusta. Z lewej strony fragment stylizowanego wizerunku Katedry Wawelskiej oraz Zamku Królewskiego na Wawelu. Z prawej strony stylizowany fragment Placu Św. Marka w Wenecji oraz zarysy fragmentów dwóch gondoli. U dołu z lewej strony napis: 450/LAT. Pod liczbą 450 stylizowany wizerunek trąbki pocztowej. U góry półkołem napis: POCZTY POLSKIEJ.

Projektant monety: **ROBERT KOTOWICZ**

N O M I N A Ł 1 0 Z Ł

metal **925/1000 Ag** ■ stempel **lustrzany** ■ średnica **32,00 mm**
masa **14,14 g** ■ wielkość emisji (nakład) **135.000 szt.**

AWERS: U góry z prawej strony wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. W środku stylizowany wizerunek znaczka pocztowego przedstawiający stylizowane wizerunki gońca pocztowego na koniu, grającego na trąbce oraz drzew, zmieniające kolor w zależności od kąta patrzenia. W tle znaczka stylizowany wizerunek mapy pocztowej oraz z prawej strony fragment wizerunku zegara dyliżansowego. Z lewej strony napis: 10/ZŁ. Pod napisem pionowo oznaczenie roku emisji: 2008. U dołu napis: RZECZPOSPOLITA /POLSKA. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: W środku stylizowany wizerunek gońca pocztowego z XVI wieku. W tle stylizowany fragment miedziorytu z XVII wieku z wizerunkiem zajazdu. U dołu z lewej strony napis: 450/LAT. Pod nim stylizowany wizerunek trąbki pocztowej. Z lewej strony i u góry półkołem napis: POCZTY POLSKIEJ.

Projektant monety: **ROBERT KOTOWICZ**

Właścicielem drzeworytu „Goniec pocztowy z XVI wieku” jest Muzeum Narodowe we Wrocławiu. Autor zdjęcia drzeworytu: Wojciech Rogowicz.

N O M I N A Ł 2 Z Ł

metal **stop CuAl5Zn5Sn1** ■ stempel **zwykły** ■ średnica **27,00 mm**
masa **8,15 g** ■ wielkość emisji (nakład) **1.400.000 szt.**

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-08, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: Stylizowany wizerunek gońca pocztowego z początku XVIII wieku na koniu. U dołu z prawej strony napis: 450 LAT. Pod napisem stylizowany wizerunek trąbki pocztowej. U góry półkołem napis: POCZTY POLSKIEJ.

NA BOKU: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **EWA TYC-KARPIŃSKA**
Projektant rewersu: **ROBERT KOTOWICZ**